

Vaasan ammattikorkeakoulu – monikielisten matkailu- osaajien kouluttaja

Peter Smeds
Vaasa University of Applied Sciences

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää palautteessaan Vaasan ammattikorkeakoululle 5.10.2011 “tarkoituksenmukaisena” matkailualan koulutuksen lakkauttamista Vaasan ammattikorkeakoulussa. Tämä oli aikamoinen yllätys meille, jotka työskentelemme restonomikoulutuksessa Vaasassa. On vaikea ymmärtää, miksi ministeriö pitää esityksessään tarkoituksenmukaisena lakkauttaa koulutusohjelmat, kun niiden keskeiset tunnusluvut ovat erinomaisella tasolla. Mielestämme aloituspaikkavähennysten ja kokonaisten koulutusohjelmien lakkauttamisten pitäisi kohdistua koulutusohjelmiin, joiden vetovoimaisuus ja työllistyminen ovat heikolla tasolla. Huomioitavaa on myös se, että ministeriö näkee tarkoituksenmukaisena lakkauttaa restonomikoulutuksen myös Seinäjoen ja Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakouluissa, mikä toteutuessaan luo valtavan suuren tyhjiön matkailualan koulutukseen koko Länsi-Suomen alueella.

Korkealaatuista matkailukoulutusta Länsi-Suomessa

Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen ja koulutuksen näkökulmasta ei ole perusteltua lakkauttaa vetovoimaisia koulutusohjelmia, varsinkin kun opiskelijapalaute ja korkea työllistymisaste kertovat koulutuksen hyvästä laadusta. Ensisijaisia hakijoita koulutusohjelmiin Vaasassa oli vuonna 2011 seuraavasti: Matkailu 4,6 hakijaa, Tourism 5,5 ja Turism 2,1 hakijaa aloituspaikkaa kohden.

Vaasan ammattikorkeakoulun matkailualan koulutus on laaja-alaista ja huomioi erinomaisesti alueen tarvitseman monipuolisen palvelu- ja liiketoimintaosaamisen sekä alan yrittäjyyteen tarvittavan osaamisen. Opinnoissa keskitytään laajasti matkailuklusterin eri osa-alueisiin. Alueellisesti matkailuala on työllistänyt Vaasan ammattikorkeakoulun restonomeja erinomaisesti, tilastokeskuksen mukaan vuonna 2008 Vaasan ammattikorkeakoulussa restonomitutkinnon suorittaneista 94,4 % oli vuoden 2009 lopussa töissä.

Matkailu on maailmanlaajuisesti nopeasti kasvava toimiala, mikä heijastuu myös Suomen ja Vaasan alueelle. Matkailulla on selkeä strateginen merkitys Pohjanmaan

alueelle matkailutulon ja työllisyyden näkökulmasta. Viimeksi kun tulo- ja työllisyysvaikutuksia selvitettiin, välitön matkailutulo oli 151 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutus 1070 henkilötyövuotta. Elinkeino on oppinut hyödyntämään restonomiopiskelijoiden osaamista ja matkailun koulutusohjelman TKI-toiminta on alueellisesti merkittävää: esimerkiksi toimeksiantotöiden osuus koulutuksen opinnäytetöistä on yli 70 %. Alueelliset, ylimaakunnalliset, kansalliset ja kansainväliset hankkeet ovat selkeä osa koulutusohjelman toimintaa. Jokaisen hankkeen toiminta integroidaan opetukseen, mikä takaa että opiskelijat osallistuvat jo opiskeluaikanaan aktiivisesti alueen ja alan kehittämiseen.

Matkailun edellytykset Vaasan seudulla ovat erinomaiset. Muun muassa alueen vahva energiaklusteri edellyttää inbound-liikematkailun osajia niin majoitus-, ravitsemis-, tapahtuma-, kokous/kongressi- kuin ohjelmapalveluissakin. Vapaa-ajan matkailun puitteissa vetovoimisia attraktioteita ovat Merenkurkun saaristo (maailmanperintö kohde UNESCO 2006) sekä perhematkailukohteet. Myös alueen savutettavuus on hyvä ajatellen sekä lento- että junaliikennettä.

Kansainvälistyvä matkailutoimiala vaatii monikielistä erityisosaamista. Pohjanmaa on vahvasti kaksikielinen alue ja alueen yrityksissä on suuri tarve monikielisille matkailuosaajille. Vaasan ammattikorkeakoulu on jo yli 10 vuoden ajan tarjonnut ainutlaatuisia monikielistä restonomikoulutusta, jossa suomen- ja ruotsinkielisen koulutusohjelman opinnot toteutetaan yhdessä niin, että opetuksesta suomeksi on 50 %, ruotsiksi 30 % ja englanniksi 20 %. Lisäksi matkailun koulutusohjelmissa KV-toiminta on aktiivista. Noin 15 % tutkinto-opiskelijoista on ulkomaalaisia ja opettaja- ja opiskelijavaihto on aktiivista. Lisäksi opetusta ja opintojaksoja toteutetaan yhteistyössä kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.